

प्रदेश राजपत्र

प्रदेश नं. ३, प्रदेश सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड १) हेटौँडा, मकवानपुर, जेठ २ गते, २०७५ साल (अतिरिक्ताङ्क ६

भाग २

प्रदेश सरकार

मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय

प्रदेश नं. ३, हेटौँडा

सूचना १

प्रदेश सभाका सभामुख, उपसभामुख तथा सदस्यको पारिश्रमिक र सुविधा तोक्ने सम्बन्धी मन्त्रिपरिषदको आदेश २०७५

प्रस्तावना: प्रदेश कानून नबने सम्म प्रदेश सभाका सभामुख, उपसभामुख तथा सदस्यको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकाले,

प्रदेश सरकारले नेपालको संविधानको धारा १९६ बमोजिम यो आदेश जारी गरेको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस आदेशको नाम "प्रदेश सभाका सभामुख, उपसभामुख तथा सदस्यको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धी आदेश, २०७५" रहेको छ ।

(२) यो आदेश तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषा :** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस आदेशमा,—

(क) "उपसभामुख" भन्नाले प्रदेश सभाको उपसभामुख सम्झनु पर्छ ।

(ख) "पदाधिकारी" भन्नाले सभामुख, उपसभामुख, विपक्षी दलको नेता, मुख्य सचेतक, प्रमुख सचेतक, दलको प्रमुख सचेतक र प्रदेश सभा समितिका सभापति समेतलाई सम्झनु पर्छ ।

(ग) "प्रदेश" भन्नाले प्रदेश नं. ३ सम्झनु पर्छ ।

(घ) "प्रमुख सचेतक" भन्नाले विपक्षी दलको नेताले प्रदेश सभामा विपक्षी दलको प्रमुख सचेतक भई काम गर्न तोकेको सभाको सदस्य सम्झनु पर्छ ।

(ङ) "मुख्य सचेतक" भन्नाले प्रदेश सभामा बहुमत प्राप्त संसदीय दलको नेताले वा त्यसरी बहुमत प्राप्त गर्ने कुनै दल नभएमा मुख्यमन्त्रीले प्रदेश सभामा सत्ता पक्षको मुख्य सचेतक भई काम गर्न तोकेको सभाको सदस्य सम्झनु पर्छ ।

- (च) “राजधानी” भन्नाले प्रदेश नं. ३ को राजधानी सम्झनु पर्छ र सो शब्दले प्रदेशको अस्थायी राजधानीलाई समेत जनाउँछ ।
- (छ) “विपक्षी दलको नेता” भन्नाले देहाय बमोजिमका दलले संसदीय दलको नेताका रूपमा छानेको व्यक्ति सम्झनु पर्छ:-
- (१) मन्त्रिपरिषद गठन गर्ने वा मन्त्रिपरिषद गठन गर्न समर्थन गर्ने दल बाहेक प्रदेश सभामा दश प्रतिशत वा सो भन्दा बढी सदस्य भएको दलमध्ये सबै भन्दा बढी सदस्य भएको दल,
- (२) प्रदेश सभामा दश प्रतिशत वा सो भन्दा बढी सदस्य भएका एक भन्दा बढी दलहरूको बराबर सदस्य भएमा ती दलहरूले पारस्परिक सहमतिको आधारमा आफूमध्येबाट मान्यता दिएको कुनै एक दल,
- (३) उपखण्ड (२) बमोजिम पारस्परिक सहमति हुन नसकेमा मन्त्रिपरिषद गठन गर्ने वा मन्त्रिपरिषद गठन गर्न समर्थन गर्ने दल बाहेकका प्रदेश सभाका सबै भन्दा बढी सदस्यले विपक्षी दलको नेता छान्नको लागि लिखित मञ्जुरी गरेको दल,
- (४) उपखण्ड (३) बमोजिम लिखित मञ्जुरी नभएमा वा मन्त्रिपरिषद गठन गर्ने वा

मन्त्रिपरिषद गठन गर्न समर्थन गर्ने दल बाहेकका प्रदेश सभामा दश प्रतिशत वा सो भन्दा बढी सदस्य भएको कुनै पनि दल नभएमा सभाको लागि प्रदेश सभामुखले तोकी दिएको दल, वा

- (५) कुनै व्यक्ति विपक्षी दलको नेता भइरहेकोमा कुनै कारणबाट कुनै दलको प्रदेश सभामा दश प्रतिशत भन्दा बढी सदस्य पुग्न गई सबैभन्दा बढी सदस्य भएको दल बन्न पुगेमा त्यस्तो दल,
- (६) यस खण्डको प्रयोजनको लागि सम्बन्धित दल वा सदस्यले उपखण्ड (२) बमोजिमको पारस्परिक सहमति प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचन भएको पहिलो पटक प्रदेश सभाको अधिवेशन बसेको मितिले पन्ध्र दिनभित्र र पारस्परिक सहमति हुन नसकेको मितिले पन्ध्र दिन भित्र उपखण्ड (३) बमोजिमको लिखित मञ्जुरी दिनु पर्नेछ ।
- (ज) "दलको प्रमुख सचेतक" भन्नाले प्रदेश सभामा दश प्रतिशत भन्दा बढी सदस्यले प्रतिनिधित्व गर्ने राजनीतिक दलको नेताले सो दलको प्रमुख सचेतक भई काम गर्न तोकेको सभाको सदस्य सम्झनु पर्छ ।
- (झ) "सत्ता पक्षको सचेतक" भन्नाले प्रदेश सभामा बहुमत प्राप्त संसदीय दलको नेताले वा त्यसरी

बहुमत प्राप्त गर्ने कुनै दल नभएमा मुख्यमन्त्रीले प्रदेश सभामा सत्ता पक्षको सचेतक भई काम गर्न तोकेको सभाको सदस्य सम्झनु पर्छ ।

- (ज) “सदस्य” भन्नाले मन्त्री वा पदाधिकारी बाहेकका प्रदेश सभाका सदस्य सम्झनु पर्छ ।
- (ट) “सभापति” भन्नाले प्रदेश सभाको कुनै समितिको सभापति सम्झनु पर्छ ।
- (ठ) “सभामुख” भन्नाले प्रदेश सभाको सभामुख सम्झनु पर्छ ।
- (ड) “समिति” भन्नाले प्रदेश सभाको कुनै समिति सम्झनु पर्छ ।

३. **पारिश्रमिक:** (१) पदाधिकारी र सदस्यले आफूले निर्वाचित वा मनोनयन भई शपथ लिएको मिति देखि अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिमको पारिश्रमिक तथा सुविधा पाउनेछन् ।

तर चरम आर्थिक विश्रृंखलता वा प्राकृतिक विपद् वा महामारीको कारणले गम्भीर संकट उत्पन्न भई संकटकाल घोषणा भएमा वा संघीय शासन लागू भएको कारणबाट प्रदेश सभा कायम नरहेमा यस दफा बमोजिमको सुविधा पाउने छैन ।

(२) कुनै पदाधिकारी वा सदस्यको पदावधि समाप्त नहुदै निजको मृत्यु भई वा निजले राजीनामा दिई वा प्रदेश सभा विघटन भई निज आफ्नो पदमा कायम नरहेमा त्यस्तो पदाधिकारी वा सदस्यको सदस्यता कायम रहेको दिनसम्मको

पाउने पारिश्रमिकको अतिरिक्त एक महिनाको थप पारिश्रमिक पाउनेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम पाउने रकम अवस्था अनुसार त्यस्तो पदाधिकारी वा सदस्यलाई वा निजले इच्छाएको व्यक्तिलाई दिइनेछ । पदाधिकारी वा सदस्यको मृत्यु भएमा मृत पदाधिकारी वा सदस्यले कसैलाई इच्छाएको रहेनछ वा इच्छाएको व्यक्ति जीवित रहेनछ भने त्यस्तो रकम निजको नजिकको हकवालाले पाउनेछ ।

४. **पदाधिकारी र सदस्यको भत्ता:** (१) पदाधिकारी र सदस्यलाई प्रदेश सभाको बैठक वा कुनै समिति वा उपसमितिको बैठकमा भाग लिएको प्रत्येक दिनको लागि बैठक भत्ता बापत अनुसूची-१ बमोजिमको रकम पाउनेछ ।

तर प्रदेश सभा र समितिको बैठक एकै दिन बसेकोमा पदाधिकारी र सदस्यले एक दिनको मात्र भत्ता पाउनेछ । सदन र समितिको बैठक बापत छुट्टाछुट्टै भत्ता पाउने छैन ।

(२) प्रदेश सभाको अधिवेशन आव्हान र अन्त्य हुँदाका बखत आफ्नो स्थायी बासस्थानबाट संसदको अधिवेशन वा समितिको बैठकमा भाग लिन आउँदा र भाग लिएर आफ्नो बासस्थान भएको क्षेत्रतर्फ फर्कदा पदाधिकारी र सदस्यलाई दफा ९ बमोजिमको भत्ता पाउनेछ ।

तर कुनै पदाधिकारी वा सदस्य निर्वाचित भएको क्षेत्र र निजको स्थायी बासस्थान भएको क्षेत्र भिन्ना भिन्नै भएमा ती दुई स्थान मध्ये कुनै एक स्थानबाट आउँदा जाँदा त्यस्तो भत्ता पाउनेछ ।

५. सचिवालय र कर्मचारीको व्यवस्था: (१) आफ्नो कार्यकालभरको निमित्त पदाधिकारी र सदस्यले निजी सचिवालयको लागि अनुसूची-२ मा उल्लेख भए बमोजिमको कर्मचारी सुविधा र अनुसूची-१ बमोजिमको निजी सचिवालय बन्दोवस्त सुविधा पाउनेछ ।

(२) सभामुख र उपसभामुख बाहेक अन्य पदाधिकारी तथा सदस्यलाई निजको कार्यकालभरको निमित्त फर्निचर व्यवस्था गर्न दफा ६ को उपदफा (४) बमोजिमको रकम उपलब्ध गराइनेछ ।

(३) निजी सचिवालयको लागि कार्यालय सञ्चालन र मसलन्द तथा अतिथि सत्कारको निमित्त पदाधिकारी र सदस्यलाई अनुसूची-२ मा उल्लेख भए बमोजिमको रकम उपलब्ध गराइनेछ ।

६. आवास सुविधा: (१) सभामुख र उपसभामुखलाई आवासको निमित्त प्रदेश सरकारको तर्फबाट आवश्यक फर्निचर सहितको सरकारी आवासको बन्दोवस्त गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रदेश सरकारको तर्फबाट बन्दोवस्त भएको घरको मर्मत र सम्भार प्रदेश सरकारले गर्नेछ ।

(३) सभामुख र उपसभामुख बाहेक अन्य पदाधिकारी र सदस्यलाई अनुसूची-१मा उल्लेख भए बमोजिमको रकम आवास सुविधा बापत दिइनेछ ।

(४) सभामुख र उपसभामुख बाहेक अन्य पदाधिकारी र सदस्यलाई आवासमा फर्निचर सम्बन्धी व्यवस्था गर्नको

लागि प्रदेश सभाको एक कार्यावधिको निमित्त अनुसूची-१ बमोजिमको रकम उपलब्ध गराइनेछ ।

तर मन्त्री वा पदाधिकारीको हैसियतले एक पटक फर्निचर सम्बन्धी सुविधा पाइसकेको भए निजलाई प्रदेश सभाको सोही कार्यावधि भित्र यस उपदफा बमोजिमको फर्निचर सुविधा दिइने छैन ।

(५) पदाधिकारी वा सदस्यले यस दफा बमोजिम पाउने सुविधा आफ्नो पदावधि समाप्त भएको मितिले सात दिन सम्म पाउनेछ ।

७. सवारी साधन तथा इन्धन सुविधा: (१) सभामुख, उपसभामुख र विपक्षी दलको नेतालाई सवारी साधन एक र अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिमको सवारी इन्धन र मोबिल उपलब्ध गराइनेछ । अन्य पदाधिकारीलाई सवारी साधन र इन्धन सुविधा बापत मासिक पारिश्रमिक बराबर यातायात खर्च दिइनेछ ।

तर मासिक पारिश्रमिक बराबर यातायात खर्च लिएका पदाधिकारीलाई सवारी साधन र इन्धन सुविधा उपलब्ध गराइने छैन ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम पदाधिकारीले प्राप्त गरेको इन्धन र मोबिलको बिल भौचर बुझाउनु पर्ने छैन ।

(३) यस दफा बमोजिम पदाधिकारीलाई उपलब्ध गराइएको सवारी साधनको मर्मत र सम्भार प्रदेश सभा सचिवालयको तर्फबाट गरिनेछ ।

(४) यस दफा बमोजिम पाएको सुविधा पदाधिकारीले आफ्नो पदावधि समाप्त भएको मितिले सात दिन सम्म पाउनेछ ।

(५) सवारी सुविधा उपलब्ध नगराइएको सदस्यलाई प्रदेश सभाको वा कुनै समिति वा उपसमितिको बैठकमा भाग लिएको प्रत्येक दिनको निमित्त यातायात सुविधा बापत अनुसूची-१ बमोजिमको रकम दिइनेछ ।

८. बिजुली, धारा र सञ्चार सुविधा: पदाधिकारी तथा सदस्यलाई धारा, बिजुली, टेलिफोन महशुल, इन्टरनेट र पत्रपत्रिका बापत अनुसूची-१ बमोजिमको सुविधा दिइनेछ ।

९. दैनिक तथा भ्रमण भत्ता: प्रदेश सभाको कामको सिलसिलामा नेपालभित्र वा बाहिर भ्रमण गर्दा पदाधिकारी वा सदस्यलाई अनुसूची-१ बमोजिमको दैनिक तथा भ्रमण भत्ता दिइनेछ ।

१०. चाडपर्व खर्च: (१) पदाधिकारी र सदस्यले आफ्नो धर्म, संस्कृति र परम्परा अनुसार मनाइने चाडपर्वको लागि आफूले खाईपाई आएको एक महिनाको पारिश्रमिक बराबरको रकम प्रत्येक आर्थिक वर्ष चाडपर्व खर्चको रूपमा पाउनेछन् ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम पदाधिकारी तथा सदस्यले एक आर्थिक वर्षमा एकपटक आफ्नो धर्म, संस्कृति र परम्परा अनुसार मनाउने मुख्य चाडपर्वको अवसरमा भुक्तानी लिन सक्नेछन् ।

११. बिल भरपाई इत्यादि पेश गर्नु पर्ने: (१) भ्रमण भत्ताको भुक्तानीको निमित्त पहिलो पटक अधिवेशनमा आउँदाको हवाईजहाज, रेल र बसको टिकट बापत भएको खर्चको बिल भरपाई र पैदल भ्रमण गरेकोमा आफूले भ्रमण गरेको कोस प्रमाणित गरिएको निस्सा भ्रमण बिलको साथ पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) भ्रमण खर्चमा परिवर्तन नभएसम्म उपदफा (१) बमोजिम एक पटक प्रमाणित बिल भौचर संलग्न भएको दैनिक तथा भ्रमण भत्ताको बिल बराबरको रकम दोस्रो पटक देखि सदन वा समितिको बैठकमा भाग लिन आउँदा जाँदाको लागि पनि दैनिक तथा भ्रमण भत्ता बापत एकमुष्ट खर्च लेखी सम्बन्धित पदाधिकारी वा सदस्यलाई प्रदेश सभाको सचिवालयले उपलब्ध गराउनेछ ।

१२. दोहोरो पर्ने गरी भ्रमण भत्ता नपाउने: समितिको बैठक चलिरहेको समयमा सभाको बैठक प्रारम्भ हुने कुराको वा सभाको बैठक चलिरहेको समयमा समितिको बैठक प्रारम्भ हुने कुराको सूचना प्रकाशित भएकोमा सो बमोजिम सभा वा समितिको बैठक प्रारम्भ हुने र चलिरहेको सभा वा समितिको बैठक अन्त्य भएको मिति बीचको अवधि सात दिन भन्दा बढी फरक नभएमा चालू बैठकमा भाग लिइरहेको पदाधिकारी वा सदस्यले पछिबाट प्रारम्भ भएको सदन वा समितिको बैठकको अन्त्य भएपछि मात्र यस आदेश बमोजिमको भ्रमण भत्ताको सुविधा पाउनेछ ।

१३. राहदानी सुविधा: प्रदेशसभाको कामको सिलसिलामा वा नेपालको प्रतिनिधित्व गरी विदेशको भ्रमणमा जाँदा पदाधिकारी र सदस्यले नेपाल सरकारले तोके बमोजिमको राहदानी पाउनेछन् ।
१४. उपचारको व्यवस्था: (१) पदाधिकारी र सदस्यलाई उपचारको निमित्त प्रदेश सभा सचिवालयले स्वास्थ्य बीमाको लागि प्रिमियम वापत अनुसूची-१ बमोजिमको रकम उपलब्ध गराइनेछ ।
(२) उपदफा (१) बमोजिम स्वास्थ्य बीमाको व्यवस्था नभएमा पदाधिकारी तथा सदस्यलाई सामूहिक रूपमा प्रदेश सरकारले तोकेको एकजना चिकित्सकको सेवा उपलब्ध गराइनेछ ।
(३) उपदफा (२) बमोजिमको चिकित्सकले अस्पतालमा भर्ना भई औषधि उपचार गर्न सिफारिस गरेमा पदाधिकारी तथा सदस्यले सरकारी अस्पतालमा भर्ना भई औषधि उपचार गराएमा त्यसरी उपचार गराउँदा लागेको प्रेस्क्रिप्शन तथा बिल बमोजिमको खर्च प्रदेश सरकारले व्यहोर्नेछ ।
(४) उपदफा (३) बमोजिमको उपचार खर्च वापतको रकम प्रदेश सभा सचिवालयले पदाधिकारी तथा सदस्य भर्ना भएको सरकारी अस्पताललाई भुक्तानी गर्नेछ ।
१४. कार्यालय सुविधा: (१) पदाधिकारीलाई आफ्नो कार्यालय स्थापना गर्न प्रदेश सभाको सचिवालयमा कार्यकक्ष उपलब्ध गराइनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कार्यकक्षमा आवश्यक फर्निचर, कम्प्यूटर र टेलिफोन उपलब्ध गराइनेछ ।

१५. अस्थायी समितिको सभापति तथा उपसमितिको संयोजक र सदस्यले पाउने सुविधा: (१) कुनै खास प्रयोजनका लागि प्रदेश सभाले अस्थायी प्रकृतिको कुनै समिति गठन गरेमा त्यस्तो समितिको सभापति र सदस्य तथा सो समिति अन्तर्गत गठित उपसमितिको संयोजक र सदस्यले दफा ४ को उपदफा (१) बमोजिमको बैठक भत्ता पाउने छन् ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठित समितिको सभापतिलाई दफा ७ को उपदफा (१) बमोजिम सुविधा दिइनेछ । अन्य सदस्य तथा उपसमितिको संयोजक र सदस्यलाई दफा ७ को उपदफा (५) बमोजिम यातायात सुविधा बापतको रकम दिइनेछ ।

१६. दृष्टिविहिन र अशक्त पदाधिकारी वा सदस्यलाई विशेष सुविधा: (१) कुनै पदाधिकारी वा सदस्य दृष्टिविहिन वा शारीरिक रूपले अशक्त भई हिँडडुल गर्न निजलाई परिचारकको सेवाको आवश्यकता छ भन्ने कुरा सभामुख वा अध्यक्षलाई लागेमा त्यस्तो पदाधिकारी वा सदस्यको साथ रहने एकजना परिचारक उपलब्ध गराइनेछ ।

(२) पदाधिकारी वा सदस्यको साथमा उपदफा (१) बमोजिम रहेको परिचारकलाई देहाय बमोजिमको सुविधा प्राप्त हुनेछः-

(क) दैनिक भत्ता: पदाधिकारी वा सदस्यले पाउने दैनिक भत्ताको आधा ।

(ख) भ्रमण भत्ता: पदाधिकारी वा सदस्यले
भ्रमण गर्दा पाए सरहको सुविधा ।

१७. पेशकी: पदाधिकारी वा सदस्यले यस आदेश बमोजिम पाउने पारिश्रमिक र आवास सुविधा बापतको रकम पेशकीको रूपमा माग गरेमा सोही आर्थिक वर्षभित्र फछ्यौट गर्ने गरी बढीमा तीन महिनासम्मको पेशकी पाउन सक्नेछ ।

१८. पारिश्रमिक, भत्ता तथा सुविधा बापतको रकम भुक्तानी: पदाधिकारी र सदस्यले यस आदेश बमोजिम पाउने पारिश्रमिक, भत्ता तथा अन्य सुविधा बापतको रकम प्रदेश सभाको सचिवालयबाट बैंक खातामा भुक्तानी पाउनेछन् ।

१९. भत्ता नपाउने: (१) यस आदेशमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै पदाधिकारी वा सदस्य सभाबाट निलम्बित भएमा त्यस्तो निलम्बित अवधिभर र फौजदारी अभियोगमा अदालतको आदेश बमोजिम थुना, कैद वा धरौटीमा रहेमा त्यसरी थुना, कैद वा धरौटीमा रहेको अवधिभरको लागि निजले यस आदेश बमोजिम पाउने कुनै किसिमको भत्ता पाउने छैन ।

(२) कुनै पदाधिकारी दुई वटा पदमा मनोनीत वा निर्वाचित भएमा निजले कुनै एक पदको सुविधा मात्र पाउनेछ ।

२०. सुरक्षाको व्यवस्था: प्रदेश सभाका सभामुख तथा उपसभामुखलाई आवश्यक पर्ने सुरक्षाको व्यवस्था प्रदेश सरकारले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।
२१. एउटा सुविधा मात्र पाउने: सरकारी कोषबाट निवृत्तभरण पाएको व्यक्ति पदाधिकारी वा सदस्यमा निर्वाचित वा मनोनीत भएमा त्यस्तो पदाधिकारी वा सदस्यले निवृत्तभरण वा यस आदेश बमोजिमको पारिश्रमिक मध्ये एउटा सुविधा मात्र पाउनेछ ।
२२. सुविधाको दुरुपयोग गर्न नहुने: यस आदेशका विभिन्न दफाहरूमा उल्लेख भएका सुविधाहरू सम्बन्धित पदाधिकारी तथा सदस्य स्वयंले मात्र उपयोग गर्न पाउने छन् । सम्बन्धित पदाधिकारी तथा सदस्यले सुविधाको दुरुपयोग गरेमा प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही हुनेछ ।
- स्पष्टीकरण: यस दफाको प्रयोजनको लागि सुविधाको दुरुपयोग भन्नाले माथि दफा दफामा तोकिए भन्दा बढी सुविधा लिने, अन्य व्यक्तिलाई सुविधा दिलाइदिने, योग्यता नपुगेको व्यक्तिलाई नियुक्ति दिने, गलत व्यक्ति वा कागजात खडा गरी सुविधा लिने, सरकारी धनमालको हानीनोक्सानी पुर्याउने लगायतका कार्यलाई बुझाउनेछ ।
२३. बचाउ: यो आदेश प्रारम्भ हुनुभन्दा अघि प्रदेश मन्त्रपरिषदको निर्णय बमोजिम प्रदेश सभाका पदाधिकारी तथा सदस्यले पाएको सुविधा यस आदेशमा व्यवस्था भएको हदसम्म यसै आदेश बमोजिम भएको मानिनेछ ।

खण्ड १) अतिरिक्ताङ्क ६ प्रदेश राजपत्र भाग २ मिति २०७५।२।२

अनुसूची-१

(दफा ३, ४, ५, ६, ७, ८, र ९ सँग सम्बन्धित)

पदाधिकारी तथा सदस्यले पाउने पारिश्रमिक तथा सुविधा

क्र.सं	सुविधाको किसिम	इकाई दर	सभामुख	उपसभामुख	विपक्षी दलको नेता	मुख्य सचेतक, प्रमुख सचेतक, समितिका सभापति	दलका प्रमुख सचेतक	सदस्य
१	पारिश्रमिक	प्रति महिना रु.	५३,०००।-	५०,०००।-	५०,०००।-	४९,०००।-	४७,०००।-	४५,०००।-
२	वैटक भत्ता	प्रति दिन रु.	७५०।-	७५०।-	७५०।-	७५०।-	७५०।-	७५०।-
३	सञ्चार सुविधा (टेलीफोन, इन्टरनेट, पत्रपत्रिका)	प्रति महिना रु.	३,०००।-	२,०००।-	२,०००।-	२,०००।-	१,५००।-	१,५००।-
४	आवास सुविधा	प्रति महिना रु.	आवास उपलब्ध गराउने	आवास उपलब्ध गराउने	२५,०००।-	२५,०००।-	१५,०००।-	१५,०००।-
५	फर्निचर (पाँच वर्षको अबधिमा एक पटक)	एक मुष्ट रु.	-	-	१५,०००।-	१५,०००।-	१५,०००।-	१५,०००।-
६	निजी सचिवालय बन्दोबस्त	प्रति महिना रु.	२,०००।-	१,७५०।-	१,७५०।-	१,७५०।-	१,२००।-	-
७	सवारी इन्धन	प्रति महिना लि.	१२५	१००	१००	-	-	-
८	मोबिल	वैमसिक लि.	१०	५	५	-	-	-
९	यातायात सुविधा	प्रतिदिन रु.	-	-	-	-	-	७५०।-
१०	बिजुली, धारा	प्रति महिना	विल अनुसार	विल अनुसार	१,५००।-	१,५००।-	१,५००।-	१,५००।-
११	दैनिक भ्रमण भत्ता	प्रति दिन रु.	२,५००।-	२,०००।-	२,०००।-	२,०००।-	२,०००।-	२,०००।-
१२	विदेश भ्रमण गर्दाको दैनिक भत्ता	प्रति दिन अमेरिकी डलरमा	२००	१७५	१७५	१७५	१७५	१७५
१३	यात्रा विमा	प्रति भ्रमण रु.(लाखमा)	१० (दश)	१० (दश)	१० (दश)	१० (दश)	१० (दश)	१० (दश)

द्रष्टव्य :

- युरोपियन मुलुकहरु, अष्ट्रेलिया, न्युजिल्याण्ड, अमेरिका, क्यानाडा, कुवेत, कोरिया, जापान, हङकङ, रुस, कतार,

- जाम्बिया, यू.ए.ई. सिंगापुर, लेवनान, बहराइनको भ्रमण गर्दा माथि उल्लिखित दरमा तेत्तीस प्रतिशत थप रकम दिइनेछ ।
२. विदेश भ्रमण गर्दा भारतको चेन्नाई, हैदराबाद, बैंगलोर, मुम्बई, दिल्ली, कोलकाता र बङ्गलादेशको ढाका र चटगाउँ बाहेक अन्य स्थानमा रात बिताउनु पर्दा माथि उल्लेखित दरको पचास प्रतिशत रकम मात्र दिइनेछ । अन्य देशको हकमा माथिको दररेट अनुसार नै हुनेछ ।
 ३. विदेश भ्रमण गर्दा आमन्त्रण गर्ने राष्ट्रको सरकार वा कुनै संस्थाबाट दैनिक भत्ता बापतको रकम उपलब्ध गराइएको अवस्थामा उल्लेखित दैनिक भ्रमण भत्ता बापतको रकम उपलब्ध गराइने छैन ।
 ४. विदेश भ्रमण गर्दा आमन्त्रण गर्ने राष्ट्रको सरकार वा कुनै संस्थाबाट खाना बस्न र यातायात खर्च मात्र दिएको मा दैनिक भ्रमण भत्ताको पच्चीस प्रतिशत रकम उपलब्ध गराइनेछ ।
 ५. विदेश भ्रमण गर्दा आमन्त्रण गर्ने राष्ट्रको सरकार वा कुनै संस्थाबाट बस्न मात्र उपलब्ध भएमा दैनिक भ्रमण भत्ताको तेत्तीस प्रतिशत रकम उपलब्ध गराइनेछ ।
 ६. विदेश भ्रमण गर्दा आमन्त्रण गर्ने राष्ट्रको सरकार वा कुनै संस्थाबाट खाना मात्र उपलब्ध भएमा दैनिक भ्रमण भत्ताको छ्यासट्टी प्रतिशत रकम उपलब्ध गराइनेछ ।
 ७. पदाधिकारी वा सदस्यले नेपाल बाहिरको भ्रमण गर्दा सम्बन्धित राष्ट्र वा संस्थाले निर्धारण गरे बमोजिमको बिमा गर्दा लाग्ने शुल्क भुक्तानी दिइनेछ ।

८. भ्रमण सम्बन्धी थप व्यवस्था:

- (क) जिल्ला भ्रमण गर्नु पूर्व सभामुखबाट स्वीकृति लिनु पर्ने,
- (ख) भ्रमण खर्च मितव्ययी हुनु पर्ने,
- (ग) एक जिल्लामा एक पटकमा दुई दिनभन्दा बढी नबस्ने व्यवस्था गर्ने र उपलब्ध भए सम्म सरकारी गेष्ट हाउसमा बस्ने प्रबन्ध गर्नु पर्ने,
- (घ) अत्यावश्यक नपरी एक जिल्लामा महिनामा एक पटकभन्दा बढी भ्रमण नगर्ने,
- (ङ) भ्रमणबाट फर्के पछि सभामुख समक्ष प्रतिवेदन पेश गरेर मात्र भ्रमण बिल भुक्तानी गरिने ।

खण्ड १) अतिरिक्ताङ्क ६ प्रदेश राजपत्र भाग २ मिति २०७५।२।२

अनुसूची-२

(दफा ५ सँग सम्बन्धित)

पदाधिकारी तथा सदस्यलाई दिइने अन्य सुविधा

क्र. सं.	सुविधाको किसिम	इकाई दर	सभामुख	उपसभामुख	विपसी दलको नेता	मुख्य सचेतक, प्रमुख सचेतक, समितिका सभापति	दलका प्रमुख सचेतक	सदस्य
१	स्वकीय सचिव (रा.प.तृतीय)	जना	१	१	१	-	-	-
२	कम्प्यूटर अपरेटर (रा.प.अनं.प्रथम)	जना	१					
३	कार्यालय सहयोगी (प्रथम स्तर)	जना	१	१	१	-	-	-
४	हलुका सवारी चालक(प्रथम स्तर)	जना	१	१	१			
५	अतिथि सत्कार	प्रति महिना रु.	३,०००।-	२,५००।-	२,५००।-	२,५००।-	१,५००।-	१,०००।-

द्रष्टव्य :

१. स्वकीय सचिवालयका कर्मचारीहरूले सुरु स्केल अनुसारको तलबमात्र पाउनेछन् ।
२. स्वकीय सचिवालयका कर्मचारीहरूले यस आदेश बमोजिम प्राप्त गर्ने पारिश्रमिक निजहरूको बैंक खातामा उपलब्ध गराइनेछ ।

सूचना २

मुख्यमन्त्री र मन्त्रीको पारिश्रमिक तथा अन्य सुविधा सम्बन्धी आदेश, २०७५

प्रस्तावना : प्रदेश ऐन नबने सम्म मुख्यमन्त्री र मन्त्रीको पारिश्रमिक तथा सुविधाका सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

प्रदेश सरकारले नेपालको संविधानको धारा १७१ बमोजिम यो आदेश जारी गरेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यो आदेशको नाम "मुख्यमन्त्री र मन्त्रीको पारिश्रमिक तथा अन्य सुविधा सम्बन्धी आदेश, २०७५" रहेको छ ।

(२) यो आदेश तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस आदेशमा,-

(क) "प्रदेश" भन्नाले प्रदेश नं. ३ सम्झनु पर्छ ।

(ख) "मन्त्रालय" भन्नाले प्रदेश मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।

(ग) "मन्त्री" भन्नाले प्रदेशको मन्त्री, राज्य मन्त्री वा सहायक मन्त्री समेत सम्झनु पर्छ ।

(घ) "मुख्यमन्त्री" भन्नाले प्रदेश मुख्यमन्त्री सम्झनु पर्छ ।

३. पारिश्रमिक : (१) मुख्यमन्त्री र मन्त्रीले पाउने पारिश्रमिक तथा सुविधा शपथ ग्रहण गरेको मिति देखि अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिम प्राप्त गर्नेछ।

तर चरम आर्थिक विश्रृंखलता वा प्राकृतिक विपद् वा महामारीको कारणले गम्भीर संकट उत्पन्न भई संकटकाल घोषणा भएमा वा संघीय शासन लागू भएको कारणबाट प्रदेश कार्यकारिणी कायम नरहेमा पारिश्रमिक तथा सुविधा प्राप्त गर्ने छैन।

(२) मुख्यमन्त्री वा कुनै मन्त्रीको मन्त्रीपदमा बहाल रहेकै अवस्थामा मृत्यु भई वा निजले दिएको राजीनामा स्वीकृत भई वा मन्त्रिपरिषद विघटन भई वा अन्य कुनै तवरबाट निज मन्त्री पदमा कायम नरहेमा निजलाई मन्त्री पद कायम रहेको दिनसम्म पाउने पारिश्रमिक दिइनेछ।

(३) मुख्यमन्त्री वा मन्त्रीले उपदफा (२) बमोजिम पाउने पारिश्रमिक निजलाई वा निजले इच्छाएको व्यक्तिलाई दिइनेछ। मन्त्रीको मृत्यु भएमा निजले कसैलाई इच्छाएको रहेनछ वा इच्छाएको व्यक्ति जिवित रहेनछ भने त्यस्तो पारिश्रमिकको रकम निजको नजिकको हकवालालाई दिइनेछ।

४. आवास सुविधा : (१) मुख्यमन्त्री र मन्त्रीलाई आवासको निमित्त प्रदेश सरकारबाट सरकारी घरको बन्दोबस्त हुनेछ। त्यस्तो घरको बन्दोबस्त नभएमा वा प्रदेशको राजधानीमा

आफ्नो उपयुक्त घर नभएमा घरभाडा बापत अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिमको रकम दिइनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको सुविधा मुख्यमन्त्री र मन्त्रीले आफ्नो कार्यकाल समाप्त भएको मितिले सात दिनसम्म पाउनेछन्।

५. धारा, विजुली, टेलिफोन तथा सञ्चार सुविधा : मुख्यमन्त्री र मन्त्रीलाई धारा, विजुली, टेलिफोन, इन्टरनेट र पत्रपत्रिका सुविधा बापत अनुसूची-१ बमोजिमको सुविधा दिइनेछ।

६. सवारी तथा इन्धन सुविधा: (१) मुख्यमन्त्री र प्रत्येक मन्त्रीले सवारीको निमित्त सवारी साधन एक र अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिमको इन्धन पाउनेछन्।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको सुविधा मुख्यमन्त्री र मन्त्रीले आफ्नो कार्यकाल समाप्त भएको मितिले सात दिनसम्म पाउनेछन्।

७. दैनिक तथा भ्रमण भत्ता: (१) मुख्यमन्त्री र मन्त्रीलाई सरकारी कामको सिलसिलामा नेपालभित्र वा नेपाल बाहिर भ्रमण गर्दा अनुसूची-२ मा उल्लेख भए बमोजिमको दैनिक भत्ता उपलब्ध गराइने छ।

(२) मुख्यमन्त्री र मन्त्रीलाई सरकारी कामको सिलसिलामा नेपालभित्र मोटरबाट भ्रमण गर्दा विल भरपाई

बमोजिमको एक सवारी साधनको लागि लागेको इन्धन खर्च तथा हवाईजहाजबाट भ्रमण गर्दा एक जना अंगरक्षक समेतको लाग्ने टिकट खर्च पाउनेछ।

तर, मुख्यमन्त्रीको हकमा दुईजना अंगरक्षकलाई लाग्ने टिकट खर्च दिइनेछ।

(३) अन्य सवारी साधनबाट भ्रमण गर्दा लाग्ने टिकट खर्च भुक्तानी दिइनेछ।

(४) मुख्यमन्त्री र मन्त्रीले निजी/स्वकीय सचिवालयका बढीमा एक जना कर्मचारीलाई भ्रमणमा साथै लैजान अति आवश्यक भएमा त्यस्तो कर्मचारीलाई प्रदेश सरकारको नियमानुसार दैनिक तथा भ्रमण भत्ता दिइनेछ।

(५) मुख्यमन्त्री र मन्त्रीले भ्रमणबाट फर्केको दिनको एक चौथाई दैनिक भत्ता पाउँनेछन्।

(६) भ्रमण भत्ताको भुक्तानीको निमित्त मुख्यमन्त्री र मन्त्रीले भ्रमण विल भरी लगबुक, विल, भरपाई, आदि आवश्यक प्रमाणहरू उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

८. बिमा सुविधा: मुख्यमन्त्री र मन्त्रीले दफा ७ बमोजिम भ्रमण गर्दा अनुसूची -२ बमोजिमको यात्रा बिमा बापतको प्रिमियम रकम पाउनेछ।

९. उपचारको सुविधा: (१) मुख्यमन्त्री र मन्त्रीलाई सामुहिक रूपमा प्रदेश सरकारले तोकेको चिकित्सकको सेवा उपलब्ध गराइनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको चिकित्सकले अस्पतालमा भर्ना भई औषधि उपचार गर्नुपर्ने भनी गरेको सिफारिस बमोजिम मुख्यमन्त्री र मन्त्रीले सरकारी अस्पतालमा भर्ना भई औषधि उपचार गराउँदा लागेको प्रेशिक्रप्शन तथा बिल बमोजिमको रकम प्रदेश सरकारले व्यहोर्ने छ ।

(३) मुख्यमन्त्री र मन्त्रीलाई उपचारको निमित्त अनुसूची-२ बमोजिमको बिमा प्रिमियम वापतको रकम उपलब्ध गराइनेछ । यसरी बिमा सुविधा उपलब्ध गराएकोमा उपदफा (२) बमोजिमको उपचार खर्च उपलब्ध गराइने छैन ।

(४) उपदफा (२) वा उपदफा (३) बमोजिमको उपचार वा बिमा प्रिमियम खर्च वापतको रकम मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयले मुख्यमन्त्री र मन्त्री भर्ना भएको सरकारी अस्पताललाई भुक्तानी गर्नेछ ।

१०. चाडपर्व खर्च: मुख्यमन्त्री र मन्त्रीले आफ्नो धर्म, संस्कृति र परम्परा अनुसार मनाइने चाडपर्वको लागि आफूले खाईपाई आएको एक महिनाको पारिश्रमिक बराबरको रकम प्रत्येक वर्ष चाडपर्व खर्च वापत पाउने छन् ।

११. सचिवालयको व्यवस्था : मुख्यमन्त्री र मन्त्रीहरूको स्वकीय सचिवालयमा अनुसूची-३ मा उल्लेखित कर्मचारी रहनेछन् ।
१२. अतिथि सत्कार तथा भैपरी खर्च : (१) मुख्यमन्त्री र मन्त्रीलाई अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिमको रकम अतिथि सत्कार तथा भैपरी खर्च बापत दिइनेछ ।
(२) उपदफा (१) बमोजिमको खर्चको विल भरपाई पेश गर्नुपर्ने छैन ।
१३. सुरक्षा व्यवस्था: मुख्यमन्त्री र मन्त्रीलाई आवश्यक पर्ने सुरक्षाको व्यवस्था प्रदेश सरकारले तोके बमोजिम हुनेछ ।
१४. दोहोरो सुविधा नपाउने: सरकारी कोषबाट निवृत्तीभरण पाउने व्यक्ति मुख्यमन्त्री वा मन्त्री पदमा नियुक्ति भएमा त्यस्तो मुख्यमन्त्री वा मन्त्रीले निवृत्तीभरण वा यस ऐन बमोजिमको पारिश्रमिक मध्ये एउटा मात्र सुविधा पाउनेछ ।
तर, पारिश्रमिक बाहेक अन्य सुविधा लिन बाधा पर्ने छैन ।

१५. सुविधाको दुरुपयोग गर्न नहुने : यस ऐन बमोजिमका सुविधाहरू सम्बन्धित मुख्यमन्त्री वा मन्त्री स्वयंले मात्र उपयोग गर्न पाउने छन् र सम्बन्धित मुख्यमन्त्री वा मन्त्रीले सुविधाको दुरुपयोग गरेमा प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही हुनेछ ।

स्पष्टीकरण : यस दफाको प्रयोजनको लागि सुविधाको दुरुपयोग भन्नाले माथि दफामा तोकिए भन्दा बढी सुविधा लिने, अन्य व्यक्तिलाई सुविधा दिलाइ दिने, योग्यता नपुगेको व्यक्तिलाई नियुक्ति दिने, गलत व्यक्ति वा कागजात खडा गरी सुविधा लिने, सरकारी धनमालको हानी नोक्सानी पुऱ्याउने लगायतका कार्यलाई बुझाउनेछ ।

खण्ड १) अतिरिक्ताङ्क ६ प्रदेश राजपत्र भाग २ मिति २०७५।२।२

अनुसूची-१

(दफा ३, ४, ५, ६ र १२ सँग सम्बन्धित)

मुख्यमन्त्री र मन्त्रीले पाउने पारिश्रमिक तथा सुविधा

क्र. सं.	सुविधाको किसिम	इकाई दर	मुख्यमन्त्री	मन्त्री	राज्य मन्त्री	सहायक मन्त्री
१	पारिश्रमिक	प्रति महिना रु.	६०,९७०।-	५२,०००।-	४९,०००।-	४७,०००।-
२	आवास सुविधा*	प्रति महिना रु.	आवास दिने	आवास दिने	आवास दिने	आवास दिने
३	निजी आवासमा बस्नेलाई क.घर मर्मत खर्च	वार्षिक रु.	-	१,३०,०००।-	१,१०,०००।-	१,००,०००।-
	ख.फर्निचर (सरकारले व्यवस्था नगरेमा)	एक मुष्ट रु.	-	१,००,०००।-	१,००,०००।-	१,००,०००।-
४	सवारी इन्धन	प्रति महिना (लिटर)	१५०	१२५	१२०	१२०
५	मोबिल	त्रैमासिक /लिटर	१०	५	५	५
६	यातायात सुविधा	सवारी साधन (गोटा)	१	१	१	१
७	सञ्चार सुविधा (टेलिफोन, इन्टरनेट र	प्रति महिना रु.	५,०००।-	३,०००।-	२,०००।-	२,०००।-

खण्ड १) अतिरिक्ताङ्क ६ प्रदेश राजपत्र भाग २ मिति २०७५।२।२

	पत्रपत्रिका)					
८	अतिथि सत्कार तथा भैपरी खर्च	प्रति महिना रु.	१०,०००।-	५,०००।-	३,०००।-	३,०००।-
९	विजुली, धारा	प्रति महिना रु	विल बमोजिम	२,५००।-	२,०००।-	२,०००।-

नोट :-

१. *आवास सुविधा उपलब्ध गराउन नसकिने भएमा मन्त्रीलाई रु. २७,०००/-, राज्यमन्त्रीलाई रु.२५,०००/- र सहायक मन्त्रीलाई रु.२०,०००/- मासिक रूपमा घरभाडा बापत उपलब्ध गराइनेछ । तर, निजी आवास मर्मत खर्च लिएका मन्त्रीलाई घरभाडा उपलब्ध गरिने छैन ।
२. सरकारी आवास सुविधाको घरको धारा विजुली विल अनुसार भुक्तानी दिइनेछ ।
३. मुख्यमन्त्रीको हकमा सुरक्षा प्रयोजनको लागि आवश्यक भएमा थप एक सवारी साधन उपलब्ध गराइनेछ। उक्त सवारी साधनको लागि मासिक १०० लिटर ईन्धन उपलब्ध गराइनेछ ।
४. सरकारी आवास उपलब्ध गराईएकोमा विजुली, धाराको महसुल विल बमोजिमको रकम भुक्तानी गरिनेछ तर निजी आवासको हकमा माथि अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिमको रकम दिइनेछ ।

अनुसूची - २

(दफा ७, ८ र ९ सँग सम्बन्धित)

मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीले पाउने दैनिक भत्ता तथा विमाको सुविधा

क्र.सं.	विवरण	मुख्यमन्त्री	मन्त्री	राज्य मन्त्री	सहायक मन्त्री
१.	स्वदेश भ्रमण गर्दा पाउने दैनिक भत्ता दर	३,०००।-	२,५००।-	२,०००।-	२,०००।-
२.	विदेश भ्रमण गर्दाको दैनिक भत्ता (प्रति दिन अमेरिकी डलरमा)	२५०	२००	१७५	१७५
३.	यात्रा विमा (प्रति भ्रमण रु. लाखमा)	१०(दश)	१०(दश)	१०(दश)	१०(दश)

द्रष्टव्यः

१. यूरोपियन मुलुकहरु अष्ट्रेलिया ,न्यूजिल्याण्ड , अमेरिका, क्यानडा ,कोरिया ,कुवेत जापान,

- यू.ए.ई., जाम्बिया, कतार, रुस, हङ्कङ, सिंगापुर, लेवनान, बहराईनको भ्रमण गर्दा माथि उल्लिखित दरमा थप तेत्तीस प्रतिशत थप रकम दिईनेछ ।
२. विदेश भ्रमणगर्दा भारतको चेन्नाई, हैदराबाद, बैंगलोर, मुम्बई, दिल्ली, कोलकाता र बङ्गलादेशको ढाका र चटगाउँ बाहेक अन्य स्थानमा रात बिताउनु पर्दा माथि उल्लेखित दरको पचास प्रतिशत रकम मात्र दिइनेछ । अन्य देशको हकमा माथिको दररेट अनुसार नै हुनेछ ।
३. विदेश भ्रमण गर्दा आमन्त्रण गर्ने राष्ट्रको सरकार वा कुनै संस्थाबाट दैनिक भत्ता वापतको रकम उपलब्ध गराइएको अवस्थामा उल्लेखित दैनिक भ्रमण भत्ता वापतको रकम उपलब्ध गराइने छैन ।
४. विदेश भ्रमण गर्दा आमन्त्रण गर्ने राष्ट्रको सरकार वा कुनै संस्थाबाट खाना बस्न र यातायात खर्च मात्र दिएकोमा दैनिक भ्रमण भत्ताको पच्चीस प्रतिशत रकम उपलब्ध गराइनेछ ।
५. विदेश भ्रमण गर्दा आमन्त्रण गर्ने राष्ट्रको सरकार वा कुनै संस्थाबाट बस्न मात्र उपलब्ध

- भएमा दैनिक भ्रमण भत्ताको तेत्तीस प्रतिशत रकम उपलब्ध गराइनेछ ।
६. विदेश भ्रमण गर्दा आमन्त्रण गर्ने राष्ट्रको सरकार वा कुनै संस्थाबाट खाना मात्र उपलब्ध भएमा दैनिक भ्रमण भत्ताको छैसट्टी प्रतिशत रकम उपलब्ध गराइनेछ ।
७. मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीलाई उपचारको लागि प्रदेश सरकारले स्वास्थ्य बिमाको लागि वार्षिक रु. १०,०००।- सम्मको प्रिमियम रकम बिल बमोजिम उपलब्ध गराउनेछ ।
८. मुख्यमन्त्री र मन्त्रीले नेपाल बाहिरको भ्रमण गर्दा सम्बन्धित राष्ट्र वा संस्थाले निर्धारण गरे बमोजिमको बिमा गर्दा लाग्ने शुल्क भुक्तानी दिईनेछ ।
९. भ्रमण सम्बन्धी थप व्यवस्था:
- १) जिल्ला भ्रमण गर्नु पूर्व मुख्यमन्त्रीबाट स्वीकृती लिनु पर्ने,
 - २) भ्रमण खर्च मितव्ययी हुनु पर्ने,
 - ३) एक जिल्लामा एक पटकमा सामान्यतया दुई दिनभन्दा बढी नवस्ने व्यवस्था गर्ने,

- ४) अत्यावश्यक नपरी महिनामा एउटै जिल्लामा दुई पटक भन्दा बढी भ्रमण नगर्ने,
- ५) भ्रमणबाट फर्के पछि मुख्यमन्त्री समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने।

अनुसूची-३
(दफा ११ सँग सम्बन्धित)

मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीको स्वकीय सचिवालयमा रहने कर्मचारी

क्र.सं.	कर्मचारी	मुख्यमन्त्री	मन्त्री	राज्य मन्त्री	सहायक मन्त्री
१.	स्वकीय सचिव (रा.प.द्वितीय)	१	-	-	-
२.	स्वकीय सचिव (शाखा अधिकृत)	१	१	१	-
३.	स्वकीय सचिव (ना.सु./क.अ.)	२	१	-	१
४.	सवारी चालक	२	१	१	१
५.	कार्यालय सहयोगी	२	२	१	१

द्रष्टव्य :

१. स्वकीय सचिवालयका कर्मचारीहरूले सुरु स्केल अनुसारको तलबमात्र पाउनेछन् ।
२. स्वकीय सचिवालयका कर्मचारीहरूले यस आदेश बमोजिम प्राप्त गर्ने पारिश्रमिक निजहरूको बैंक खातामा उपलब्ध गराइनेछ ।

आज्ञाले,
रमेशप्रसाद शिवाकोटी
प्रदेश सरकारको सचिव